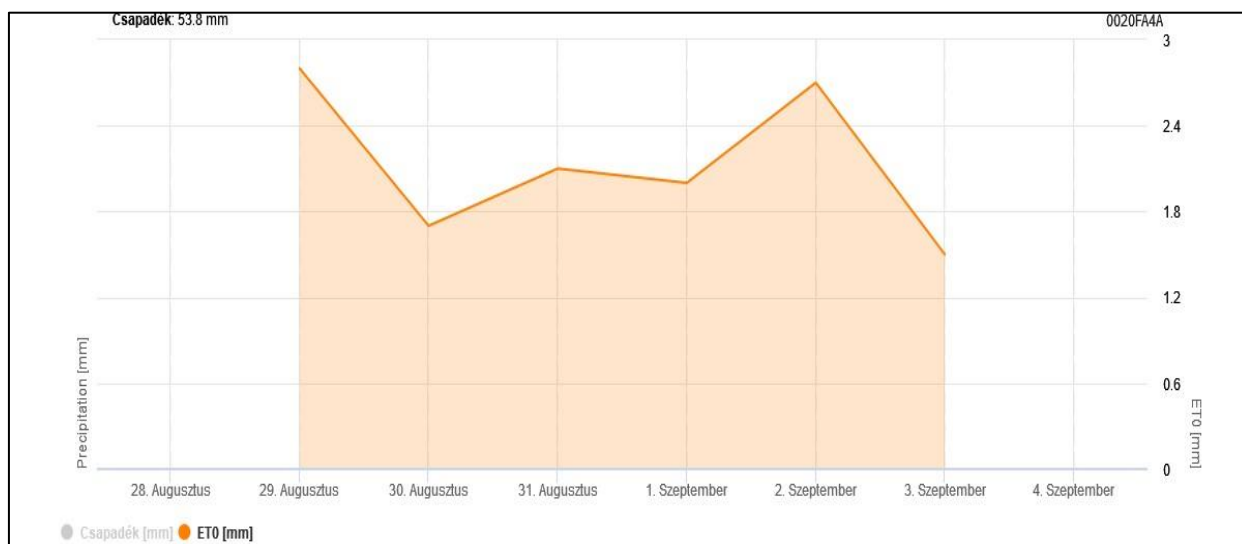

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

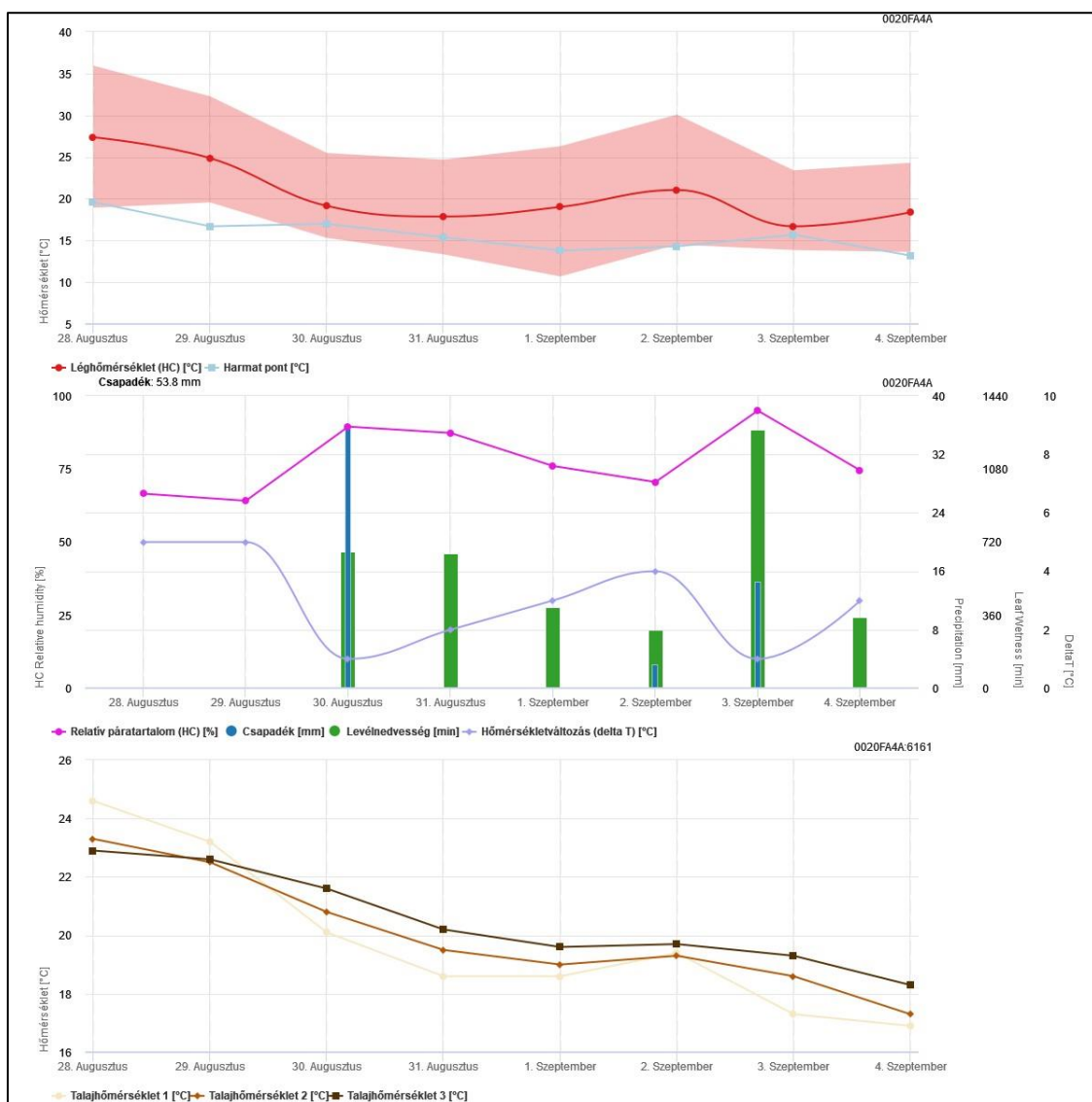
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét időjárását egy hullámzó frontrendszer alakította. A hét napos késő nyári idővel indult, szórványos záporokkal, zivatarokkal. A hét végén egy markáns hidegfront vonult át felettünk, heves záporokkal, zivatarokkal melyekből jelentős mennyiségű csapadék csak szórványosan hullott.

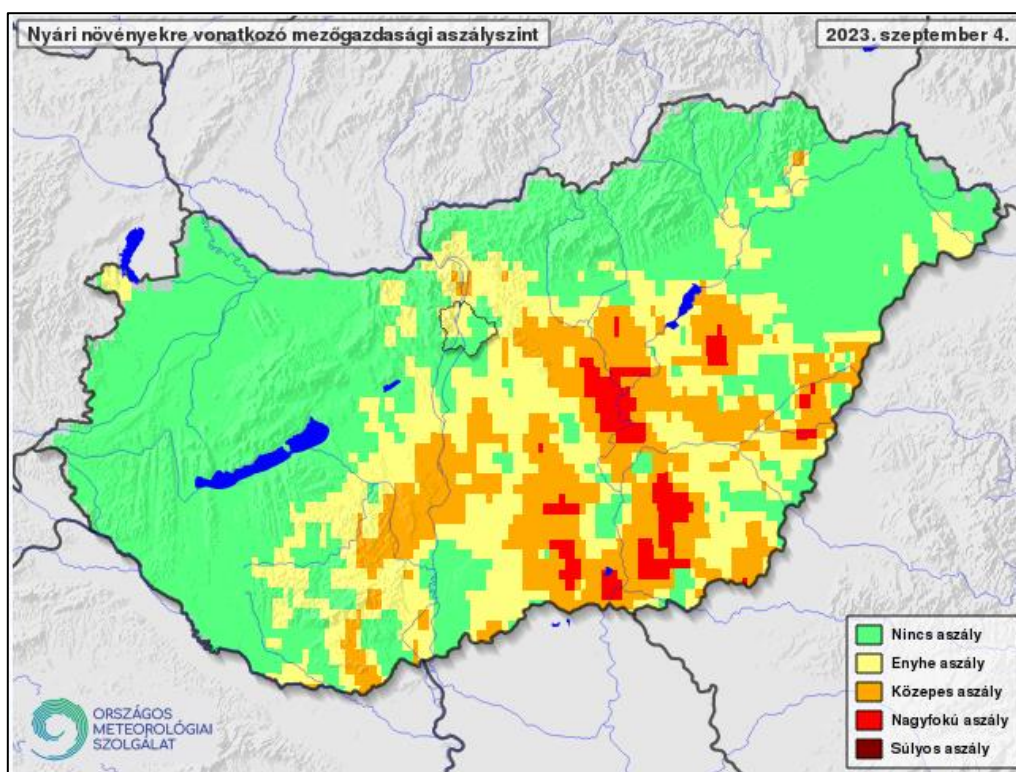
A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.08.28.-09.04.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A környezeti tényezők együttes alakulása Debrecen, 2023.08.28.-09.04.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

<https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/aszalyinfo/>

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiak (35. hét)

Napraforgó: citromérés-barnaérés (BBCH 87-89)

Kukorica: sárgaérés-teljes érés (BBCH 89)

Repce: száraz mag-szikleves állapot (BBCH 00-10)

Alma: fajtától függően betakarítás előtti állapot-szedésérettség (BBCH 86-87)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) populáció még mindig növekszik. A napraforgó és a cukorrépa és a kukoricatáblákon folyamatosan nő a pocok kártétel. A gabonatarlókba vetett „zöldítés” szintén elő segít a pocok populáció növekedését, a szomszédos táblákra ezért fokozottan kell figyelni. A repce táblákra rövidesen elkezdődik a pocok betelepődése, az elvetett de még nem fertőzött táblák szegélyébe, ezért célszerű T fákat kihelyezni, mellyel lassíthatjuk a betelepődés sebességét. Amennyiben már kialakultak fertőzött foltok, már csak roenticidekkel védekezhetünk „hatékonyan”.

Mezei pocokkal erősen fertőzött tarló, Biharnagybajom fotó: Nagy László

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó állományokban elvétve, de még mindig lehetett a napraforgó peronoszpórával (*Plasmopara halstedii*) találkozni. A fertőzés mértéke az észlelési küszöb környékén alakult, de már nem kell a fertőzés terjedésével számolnunk.

Az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) fertőzés mértéke már nem nőtt az előző hetekhez képest, meggyenkben gyenge-közepes mértékű. Az alternaria terjedésére már nem kell számítanunk.

A fóma (*Phoma macdonaldii*) alacsony fertőzöttségi szinten minden táblán megtalálható volt. A fertőzés további terjedésével nem kell számolnunk.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotium*) fertőzésre utaló tünet minden táblán előfordult, a fertőzöttség mértékét meggyenkben 0,5-5 % között becsüljük. A fertőzés további lassú terjedésével már nem kell számolnunk.

A napraforgó rozsdá (*Puccinia helianthi*) gyenge, foltokban közepes mértékű fertőzöttségét tapasztaltuk, de mivel a fertőzés a tenyészidőszak végén jelent meg jelentős kártételével már nem kell számolnunk.

Rhizopus spp okozta fertőzés szinte minden megtalálható, de csak a sérült jégveréses táblákon jelentős. A fertőzés lassú terjedése még megfigyelhető.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) fertőzésre utaló hervadásos, száradásos foltok megtalálhatóak minden táblán. A fertőzés mértéke közepes, az előző évekhez képest gyengébb.

A mezei poloska (*Lygus pratensis*) minden napraforgó táblán megtalálható volt, de a fertőzöttség mértéke igen alacsony.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A kukoricamolylepke (*Ostrinia nubilalis*) második nemzedékének rajzása kissé elhúzódott, a lárvák kártétele folyamatos, a fertőzöttség mértéke gyenge-közepes.

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) száma is jelentősen csökkent a csapdákbán. A második nemzedék rajzása befejeződött, a lárvakelés folyamatos. A második nemzedék kártétele kistájanként eltérően, szélsőségesen alakult, de jellemzően közepes mértékű.

Az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) nőtények tömeges tojásrakása befejeződött, az imágók száma jelentősen megfogyatkozott az állományokban.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a repcében

Megyénkben augusztus 20. óta folyamatosan vetik a repcét, az első vetések már sorolnak.

A már kikelt, szikleveles repcén foltokban a repcebolha (*Psylliodes crysocephala*) kártétele, megfigyelhető, mely az észlelési küszöb környékén van. A rovarölő szeres csávázás, egyelőre megfelelő védelmet ad, de a korai vetések kitettsége mindig nagyobb, ezért figyelemmel kell követni a kártételt.

A repcedarázs (*Athalia rosae*) imágók is megjelentek a szikleves állományokba, de egyelőre csak alacsony számban.

Kertészeti növények

Alma

A kánikulai időjárás miatt felgyorsult az alma érése, elkezdődött a betakarítás.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzés terjedése megállt, a fertőzött gyümölcsökön lévő foltok már nem nőttek.

Az almamolylepke (*Cydia pomonella*) második nemzedékének a rajzása befejeződött, az idén a harmadik nemzedék megjelenésére is számíthatunk.

Debrecen, 2023.09.04.